

HETI SZEMLE

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egy évre — 6 K — f. | Negyedévre — 1 K 50 f.
Félévre — 3 „ — „ | Egyes szám ára 20 fillér.
„nitóknak és kézműiparosoknak egy évre 4 korona
Amerikai Egyesült-Államokba — egész évre 2 dollár.

Felelős szerkesztő
BÁTHORY ENDRE.
A lap kiadója:
A „PÁZMÁNY SAJTÓ”

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető összes küldemények, pénzek, hirdetések stb. a „Pázmány sajtó” címére küldendők. (Iskolaköz 3. sz.)
Pályázati hirdetések egyszeri közlése 5 kor.
„yllter sora 40 fillér.
A lap megjelenik minden szerdán.

A magyar ifjuság eszményképe.

(Bgp.) Sokszor és jól foglalkozunk a nemzet történelmével.

Mentől jobban látjuk, hogy egy bizonyos töredéke a tudósoknak (?) szándékosan tompítani igyekszik a nemzet és különösen az ifjuság történelmi érzékét: annál serényebben ássuk ki a magyar földből őseink emlékét, hogy szellemét, eszményeit elvonhassuk és az ifjussággal megértetni tudjuk.

Nemzeti ünnepeinknek ne csak külső, csillogó fényű kerete kösse le az érzékeket. Lássuk el a magyar ifjuság lelkét, szívét *tartalommal*. Vonjuk félre előttük a multak fátyolát. Egyik kezünkkel mutassunk oda, ami már elmúlt. A másikkal pedig, aminek jönnie kell, hogy hozzákapcsolódjunk a századok lánczaihoz.

A magyar nemzetet a Gondviselő Isten nagyon szerette. Ma is szereti. Kezeinek nyomára akadunk az idő minden pillanatában. A mi történelmünk az Isten egyik legszebb könyve, gyémánt kiadása. Csak ki kell nyitnunk, hogy belőle olvassunk.

Az elmúlt héten a kath. magyar ifjuság kinyitotta ezt a könyvet. A történelem egy csudás szemlélté. Azt a lapot, melyre szüiz szent Imrénnek, a magyar ifjuság eszményképeinek megragadó élettörténete vagy on írva.

... És az ősz király, népének atyja, az alkotmányszerző, a hithirdető Apostol, István gyászba borul. Egyetlen mindenét, szívének reménységét, Imre fiát hívja, szólítja magához a jó Isten. És szólítja — hívja — mikor? Mikor tépő gonddal borong a király, hogy ki leszen utódja? Mikor a kereszténység veteményes kertjében a legszebb virágok bimbóba szöktek. Akkor hívja az Isten a fiát a menyekbe.

Szomorú, de főséges lapja ez a mi történelmünknek.

A Gondviselő Isten a szép magyar ifjut még mielőtt a világ hófehér lelkén legkisebb szennyet ejthetne: magához hívja — szólítja. Hogy ott a csillagokon túl legyen a Magyarországnak szép, főséges eszményképe. Azzá is lón.

Mikor tehát az egyik kezével könnyet fakaszt a Gondviselés a

nemzet szemében, hogy e könyvek legyenek az ő nagy megpróbáltatásainak kezdő jelei: akkor a másik kezével a nemzet egére odatüzi a magyar ifjuság eszményképét.

Nem féltem a magyar ifjuságot, míg eszményeket keres.

Pedig keres. És talál, ezt én jól tudom. Jól tudom azt is, hogy a magyar ifjuság nagy része az anyaghoz van tapodva. Nem él eszményekből és eszményeknek. Mert ifjuságunk többsége a létért való küzdelmek közt nő fel és téri az utat, mely pályájához vezet. Mert irányítása nem a nemzet szellemében történik.

De annál vigasztalóbb, annál erősebb zálog a jövőre nézve, hogy az ifjuság e mostoha időkben is keresi az eszményt. Lelkesedik, harcol érte. És megéri, lelkének nemes tartalmát gyarapítja általa, hogy a jövőbe reménnyel tekintessen.

Nem féltem a magyar ifjuságot, míg a hit és honszereltem lelkében egy gyökérből fakad. Míg az élet célját korán megéri és napról-napra meggyőződik, hogy a kötelesség szent teher, melyet hordoznia kell bátran és ünne-

A becses hagyaték.

— Irta: **Kerényi Rezső.** —

Megindultan nézek e küszöbről be a homályos szobába. Idegeimen valami titkos erő fut végig. A néma esend varázshatása leköti félénk tagjaimat s valami unszol be-be a szoba közepére. Ugy teszek. Halk léptekkel haladok és egyszerre gyökeret ver a lábam.

Megállok s ide-oda tekintek, mintha keresnék valamit, mintha új volna a lakás, sohasem láttam volna. Hasonló voltam a falusi emberhez, aki kirakatot szemlél.

Minden egyszerű, minden szegényes, pedig mindenféle escese-bece gipszvirágok, porcellán-vázák, képek díszítették a bordó falakat. Csak úgy gyorsan vizsgáltam végig a sokszor látott szobát. Mert a kedves, öreg urat meg-meglátogattam.

A sok disznek hült helye. S mégsem tűnt fel nekem oly különösnek, csak eleinte. Leginkább az szurt szemem, hogy a jóságos agg plebános hiányzott, aki máskor az ír-

asztalnál pipázgatott. Most pedig nincs itt, szelid arca nem mosolyog a tölgyesékből.

Neszt hallok valamelyik szobából... Figyelem, ugyan mi lehet; majd megyek, hogy kutassam, hiszen úgy érzem, mintha rokonom szobáiban járnék-kelnék.

Meghökkenem. Meglepetés ért. Sok a vendég a mai napon. Rokonok ezek, emlékszem, hogy láttam őket. Én is odafurakodom s bámulok a fehér párnákra, mik között feltűnik az agg arcz, mely nemrég még mosolygott az íróasztal mellől s amely most viaszos, mert szenved.

Szótlanul állanak az ősz plebános ágyánál rokonai. Elfojtják léleketüket, hogy ne zavarják a beteget. Csend honol az ajkakon, köny esillog a szemekben, amolyan titkos köny. Lopva röppen a sóhaj a szívekből, bánatosak a keblek. Ólomsúlyként nehezédnek a percek lelkükre, hisz utolsó perczeket várnak. Kimeresztik szemhéjaikat, hogy a vonagló lelkész képén mikor látnak könnyebülést.

Megserezen a gyertya és olyan busan

árasztja a fényét, ide-oda lobogtatja lángját a légáramlatban. Talán sir ez is. Vibrál gyorsan, reszketően.

Megrezzen mindenki. Gyenge az érző ember ilyenkor. Kétszeres figyelemmel nézik, nézik az aszott arczot, az ősz fehér fürtöket, a becsukott szempárt, a remegő ajkakat, a tremoló kezeket, a pihegő mellet.

— Istenem, segítsetek! — kiált fel váratlanul a beteg s nagyot fordul, erősen feldobja magát az ágyban.

Ott teremnek a rokonok. Az izgatottságtól össze-vissza kapkodnak és sóhajtoznak. Remegnek, fél mindegyik. Sajnálják a szeretett bácsikát. Lesik mozdulatát, mint a növény az üdítő esőt. Számlálják a pillanatokot, vajjon melyik lesz az, melyben mosoly szökik a szenvedő arczára, tul éli a krizist. Valahányat ketyeg az óra, annyi kétkedés, annyi nehéz, baljóslatu gondolat rakódik le agyukban. Az egyik ezt, a másik a másik azt gondolja. Hogy melyik teljesül be, ők sem tudják, csak az élet ura.

Megjelent a **PÁZMÁNY KÉPES NAPTÁR** **AZ 1910. ÉVRE.**

Kapható a Pázmány-sajtó könyvnyomdában Szatmáron. Ára 60 fillér. Tömeges megrendelésnél kedvezmény.

pélyesen. A jog pedig olyan kincs, mely éppen kötelességek nyomában él és virul legszebben.

Fájdalom az ifjuság egy részének eltévelyedését. Akik ugyyszólván kikapcsolják magukat a történeti Magyarország világából. Akik letörnek a nemzet fájáról és oda akarnak oltódni a nagy, feneketlen nemzetköziség, világpolgárság fájába.

De vigasztalódom, hogy a kor, a tapasztalat, iszonyu csalódások és veszteségek árán visszahozza őket ennek a szerető édes anyának a magyar nemzetnek meleg kebelére.

Ok lelkesednek — úgy mondják, — az európai, az általános emberi eszmékért. Hát tegyék! De ne bántásák, ne kicsinyeljék azon többségben levő ifjuság hitét, reményességét és rajongó szeretetét, akik itt maradnak lelkükkel, szívével, eszményükkel a hazai földön. Akik becényülnek a multat, hogy megérdemeljék a jövőt. Akik ezt a maroknyi magyarságot eszükkkel, izmaikkal, kötelességtudásukkal szolgálják, hogy méltó helyet foglaljanak el a világműveltség nagy szédületes szintáján is.

Nem féltém a magyar ifjuságot, míg eszményeit itt keresi a mi világunkban, a mi történeti multunkban. Míg talál követendő példákat a jelenben is. Nem féltém sem attól, hogy alkotni ne tudnának a nemzet jövő fentartására, sem attól, hogy elmaradnának a világműveltség követelményeitől.

Mert az igazán magyar ifjuság eszményi magaslata európai is tud lenni, de magyar marad, míg egyetlen magyar szív dobog e földön.

Mint az árnyék a fény után, oson, csuszik egy nő férje után a beteghez. Zokog és szavakban tör ki:

— Bácsikám, jó Károly bácsikám! — Sir szivettépően térdelve. Madonna alak. Festő esetére való jelenet. Az utolsó percek jelenete. Mint a kőszobor, dermedten kulesolja kezét az égnek. Majd erőt vesz magán és a haláltusát vivó kezét kapja el. Oh váratlan volt a hideg tag s elereszti. De ismét megfogja. És ekkor már csókot lehel a hülni kezdő kézfele.

— E kéz mennyi jótett forrása volt. Hány szegény szenvedésén enyhített. Ne vedd el tőlünk Jézusunk. Leborul, tovább sir . . .

És az agg lelkész szeme szenvedően pillant feléje, mely pillantásban neheztelés, bubánat, vigasz, megelégedés, türelem rejtőzik.

Komoly a helyzet. Megfontolják mind. Ki szövi át a lelkeket az isteni nyugalommal? Nem más, mint az örök Atya.

A langyos szellő élteti a leveleket, a

Gróf Zichy Nándor ünneplése. Gróf Zichy Nándor tárnokmester, a magyar katolicizmus ősz vezére 80 ik születése ünnepére nagyban készül a magyar katolicizmus. Az országos ünnep, a diszülés, november 18-án délelőtt 11 órakor lesz a fővárosi Vigadó nagytermében, melyen az összes katolikus egyesületek és intézmények képviselve lesznek. Mint értesülünk, ennek a diszülésnek a programja a következő lesz:

Elnöki megnyitó. Dr. Vározy Gyula ka-locsai érsek.

Zichy Nándor közéleti szereplése. Rakovszky István v. b. t. t. orsz. képv.

Zichy Nándor hitbuzgalmi tevékenysége. Radnai Farkas besztercebányai püspök.

Az üdvözlések bejelentése.

A válság. Justh Gyula vasárnap beszámolt tartott Makón, melyre 94 képviselő utazott le, 21 pedig bejelentette csatlakozását. Ugyanakkor Kossuth hívei Budapesten párt-ebédet rendeztek. Ez próbája akart lenni, hány embere van Kossuthnak és hány Justh-nak, egyuttal előnyomulás a függetlenségi párt felosztási prozesszusában. Az ebéden csak 76 képviselő vett részt és 13 jelentette csatlakozását s így a Justh pártja többségben van. Szatmár képviselője dr. Kelemen Samu Makón volt jelen. A legközelebbi napok bizonyára nagy fordulatot fognak hozni a válság ügyében. Holnap a függetlenségi párt tart értekezletet, pénteken a képviselőház ülészik.

Keresztény szociális párt.

Körülbelül másfél évvel ezelőtt alakultak politikai párttá a magyar keresztény szociálisták. Ez az alakulás azonban csak arra szorított, hogy kimondották a politikai szervezkedés szükségességét, körvonalaztak egy politikai programot s elhatározták, hogy a választási küzdelemben, mint önálló politikai párt fognak résztvenni.

Konkrétebb alakot öltött a keresztény szociálisták pártalakulása az október 31-én

lélek szellője, az ima áhitata élteti a bensőt, a láthatatlant.

Felszáll a magasba, törtet gyorsan Isten számolyához a rokon könyörgés. Felhangzik az ima. Térdre hullnak a magasságbeli nevére. Remény aranyzsinórján siklik az üdvözlő magasztos ígéje. Harmonikus akkordokban egyesülnek a hangok, ölelkezik a fény a könyörgéssel. Rokon szavak: „Most és halálunk óráján . . .“ De ez csak alig surrant ki a fogak között és sokat jelentettek. Kiméletből s szeretetből suttozták így a dicsérők ajkai.

Az ima után esend, a beteg fülébe zizeghetett, mert reagált, mert kezét összetette öntudatlanul, ösztönszerűleg.

Meghatott mindenkit. Harmatos szemmel lép az ágyhoz egy az élet delén álló férfi, kinek ábrázatán a részvét ül, beesett szeme könyvekbe burkolózik.

— Kedves bácsikánk, érted imádkoztunk. Légy jobban, kértük a Mindenhatót. És meg-simogatja a csontos ábrázatot, ajkával érinti a domboru, gyöngyös homlokot.

tartott országos pártgyűlésen, ahol a pártvezetőséget megszervezték, teljes és a részletes kérdésekre is kiterjeszkedő programot adtak s a pártönállóságot élesen kidomborítva, saját erejükre támaszkodó országos agitációra határozták el magukat. Amig eddig más országos pártok keretei között törekedtek érvényesíteni programjuk elveit, addig most már saját külön lobogójuk alatt akarják vivni harszait.

Az új pártelnökeknek, gróf Szapáry Pálnak programbeszédéből kitűnik, hogy a keresztény szociális pártnak programjában nincsenek olyan pontok, melyek lényeges eltérést tüntetnének fel ezen program és az országos néppártnak eddig vallott s az 1907-ik év őszén szociális tartalommal bővült programja között.

A legszembetűnőbb pont, mely a keresztény szociálistákat az országos néppárt utjától eltéríteni s más irányba terelni látszik, a közjogi kérdés. Ezt a keresztény szociálisták nyílt kérdésnek tekintik s egyelőre ki is kapcsolják politikai törekvéseikből, hogy minden erejüket a gazdasági és szociális reformoknak szentelhessek. Nem hisszük, hogy az új párt sokáig maradhatna meg azon az állásponton, melyet most a közjogi kérdés dolgában elfoglal. A nyílt kérdések egészen másminő természetűek, mintsem hogy azok közé a mi közjogi kérdésünket be lehetne illeszteni.

Amig az új párt a parlament porondján meg nem jelenik, addig háttérbe szoríthatja a közjogi vonatkozású ügyeket. De mihelyst részt kell vennie a parlamenti munkában, azonnal felmerül annak a szüksége, hogy vagy a 67, vagy a 48 mellett foglaljon állást. A mi politikai helyzetünk lehetetlenné teszi a közjogi alap szempontjának olyan mellőzését, amely mellett határozott állásfoglalás feleslegessé válnék. Legfeljebb azt érhetjük el, hogy a közjogi viszonyok tekintetében a közjogi alap hívei s annak ellenesei között a gyakorlati politika szempontjából bizonyos, akár több évre szóló megállapodás jó létre, de az ilyen már feltételezi a határozott állás-

Aki csak ott volt, az mind a jó öreghez vonzódott. Mintha szuggesztív hatása alatt váltak volna oly kedvessé, oly ragaszkodóvá.

Egy nagy sóhaj s nyögés. Megrémülve pillantottak az öreg betegre. Ez nagy csodálkozásra a jelenlevőkre néz. Majd feszít magán, remegő karjait támasznak használva, felül.

— Jobban érzem magam . . . Megkönynyebbültem, Istenem!

Bálványnya meredtek. Magam is tántorodva huzódtam hátrább, hogy minél kevesebbet lássak.

Ezután intett a vézna kéz. Egyet hívott a rokonok közül, de mind odamentek.

— Halljátok! Az Ur kezében vannak életünk határai. Nem tudom, mi történik velem, de el nem távozhatom, hogy egy ereklyét . . . gondjaitokba ne bizzak . . . Ott van a szekrényben . . . Hozzátok ide lelkeim! . . .

Gyorsan teljesítik óhaját.

— Ez volt a 48-as időskben kísérőm . . . mikor sokszor a sir szélén álltam . . . Most, midőn az Ur rendeléséből ismét ott vagyok,

Üzleti jelentés! **SCHWARTZ**
TESTVÉREK
uri- és női-
divatáru - üzletét

Tisztelettel hozom a n. érd. közön-ség szives tudomására, hogy a volt

teljesen ujonnan berendezve, a következő czég alatt, ismert szolid alapon

megnyitottam

és tovább fogom vezetni.

Kész szolgálattal

SCHWARTZ B.

Deák-tér Halmi ház.

foglalást az egyik, vagy másik politikai törekvés mellett.

A keresztény szociálistáknak tehát erre nézve színt kell majd vallaniok s leghelyesebb volna, ha a 67-es alapra, mint a gyakorlati politika alapjára helyezkednének, de nem az ehhez az alaphoz való merev ragaszkodás jelszavával, hanem a közjogi fejlődés czéltudatos törekvésével. Mert vannak a 67-es politikában is fokozatok. Gróf Andrássy Gyula még mint budapest-terézvárosi képviselő a közjogi kérdésekben a rideg konzervatívizmust hirdette. Ettől azonban ő maga is kénytelen volt eltérni s eltért legujabban is, midőn olyan kibontakozási tervet dolgozott ki, melynek gerinczét katonai engedmények alkotják. Rideg konzervatívizmusnak, merev mozdulatlanságnak semminő politikai rendszerben nincs helye. A politikai rendszerek az élettel fejlődnek, változnak, átalakulnak, az élet pedig mozdulatlanságot nem tűr meg.

Egyébként nem tartozik hozzánk, hogy az új pártnak tanácsokat adjunk arra nézve, hogy minő közjogi politikát folytasson. Mi csak jelezni akartuk, hogy a keresztény szociálisták, midőn nyílt kérdésnek hagyták meg a közjogi kérdést, látszólag eltértek ugyan a néppárttól, mely tudvalevőleg változatlanul ragaszkodik a 67-hez, úgy azonban, hogy ennek az alapnak fokozatos fejlesztésétől nem zárkózik el, a gyakorlatban mégis ezen a ponton sem választották el magukat a néppárttól, egy olyan úr által, melyet ne lehetne áthidalni.

Ha most már az új párt egyetlen egy olyan kérdést sem vett fel programjába, melyet az országos néppárt már korábban fel nem karolt volna, önkénytelenül is felmerül a kérdés, mi szükség volt az új párt megalakítására?

Hogy erre megadhassuk a feleletet, figyelembe kell vennünk azt a körülményt, hogy

csak hogy nem golyózapor között... utolsó szavamat intézem hozzátok a kardról... Vegyétek gondjaitokba, mint az én hazafiságom szimbolumát... Tegyétek az Ur oltárához, midőn nagypénteken a sirban fekszik... Adjátok az ő kezébe... Legyen a hazaszeretet jelvénye egyesítve az erős hittel... Megteszitek ezt nekem? Nem oly nagy kívánság. Nagyon köszönöm... Isten fizessen meg nektek érte... Mélyet sóhajt, hátrahanyatlík, leejti a kardot. Egyet csörren a kard, mintha tányérok zuhantak volna a földre darabokra törve, a beteg csak egyet nyög, fájdalmasat, szomorut, és Jézus szent nevével eltávozik ez életből a jobb hazába.

*

Megtették a boldogult Károly bácsi kívánságát. Ott van a kard a szent sir előtt, minden nagypénteken. Az első úr viseli. És mikor alleluja zenéig, az Ur színe előtt láthatjuk, mint villog a játszi napsugárban a tömjén illatával övezve.

Valahányszor megpillantom, köny perdül végig arczomon, mert becses hagyaték a hosszú kapitányi kard. Az a kard, mely hős szívét volt, melyet jámbor szív ajándékozott.

a pártok alakulásánál tárgyi vagy ezélszerűségi okok játszanak szerepet. Tárgyi okok ott szerepelnek, ahol új programot kell a politikai közéletbe bevinni, olyant, aminőt az eddig létezett politikai pártok nem ismertek, vagy elfogadni vonakodtak, vagy a minő körül eléggé sűrűn és öntudatosan nem tömörültek. Ilyen tárgyi okoknak köszöni létét a néppárt, melynek programjából az egyes pártokban már azelőtt is létezett egy-egy részecske, különösen a gazdasági czélok tekintetében, de maga a program maga egészében és ennek a programnak határozatlan *keresztény elvekre* fektetett törekvései az egyes pártokban vagy egyáltalában nem bírtak követőkkel, vagy pedig nem tarthattak számot tömör fellépésében sorakozó védelemre.

Czélszerűségi okokra vezetendő vissza a pártalakulás abban az esetben, amikor a társadalomban olyan erős szervezetek keletkeznek, amelyeket nem a politikai élet rugói ösztönöztek a szervezkedésre, hanem egészen más természetű czélok. Ezek a szervezetek saját érdekeiknek politikai képviselőt nem bízzák a már létező politikai pártok egyikére sem, hanem azzal a tárgyilag nem indokolt, de *lélektanilag természetes* féltékenységgel, amelylyel nagy nehezen megalkotott szervezetök érdekei felett örködnek, a saját kezükbe akarják azt venni és a saját nevek alatt gyakorolni. Ettől különben az illető szervezet az ő eszméinek a propagálását is várja, mert tagadhatatlan, hogy az önálló politikai működés, különösen, ha sikereket mutathat fel, ha sulyt ad, tekintélyt kölcsönöz a szervezet gazdasági és társadalmi agitációjának is.

A keresztény szociálisták megalkották az ő, ma már tekintélyes szervezetüket, sokat dolgoztak és fáradtak, amíg sikerült nekik az egész országot átfogó érdekhálózatot létesíteni, amíg sikerült nekik eszméiknek, törekvéseiknek megvalósítására erős, számottevő tábort sorakoztatni.

De végre ezélt érték s munkájoknak ezen czélpontjánál elég erőseknek érzik magukat arra is, hogy politikai táborra szervezkedjenek. Az ő politikai hivatásuk főképp az lesz, hogy a választási urnánál és a parlamentben maguk körül csoportosítsák a *polgárságnak azon részét*, amelyet főképp a szociális eszme lelkesít, amely éppen ezért más, mint szociális jelszó után nem indul. Pártjuk révén *megszaporíthatják* a keresztény néppolitika bajnokainak számát.

Városi közgyűlés.

Városunk törvényhatósági bizottsága f. hó 8-án, hétfőn d. u. 3 órakor tartotta meg dr. Falussy Árpád főispán elnökle alatt november havi rendes közgyűlését.

A polgármester havi jelentésében referált arról, hogy mint választmányi tag résztvett a magyarországi városok szövetsége állandó bizottságának október 25-iki és 26-iki gyűlésén. Ez alkalommal megalakították a székesfőváros polgármesterének felügyelete alatt Budapesten működő, a városok informálására hivatott központi városi irodát. Kiemel-

jük még a jelentésből, hogy a polgármester a múlt hóban a vízvezeték ügyében egy kitűnő szakértővel, *Farkas Kálmán* földmívelésügyi miniszteri osztálytanácsossal behatóan értekezett.

A jelentés tudomásulvétele után a földadó bizottságba rendes tagul Horváth Bertalant, póttagul Bartha Kálmán gazdasági tanácsost választották be.

Ezután az ujonnan szervezett mérnöki és építőmesteri állás betöltése került napirendre. Mindkét választás egyhangú volt. A mérnöki állásra négyen pályáztak és pedig: Bekő Ferencz, Melkulin István, Balázs József és Kormos Ferencz. Közfelkiáltással az első helyen kandidált *Bekő Ferencz* török-szentmiklósi községi mérnök lett megválasztva-építőmesterré pedig az egyedüli pályázó, *Varga János* lett.

Az elnöklő főispán a jövő havi tisztújító közgyűlést december 6-án d. e. 9 órára tűzte ki a városháza nagytermébe. A pályázati kérévényeket december 1-ig kell benyújtani.

A főispán ezután a számonkérőszék elismerő jelentéséhez képest köszönetét fejezte ki a tisztikarnak a múlt félévben tanusított buzgó működéséért.

A gazdasági szakbizottság javaslata folytán elhatározta a közgyűlés, hogy a Szamos medréből ezután csak bizonyos egységáért szállíthatnak el homokot. A határozatnak ellenzője is volt, mert *Heinrich Viktor* bizottsági tag kifejtette, hogy ez a határozat tulajdonképpen a város lakosainak újabb, súlyos megadóztatását jelenti.

A vármegyei gazdasági egyesület hivatalos helyiség iránti kérelme tárgyában a közgyűlés elhatározta, hogy ha a rendőrkapitányi hivatal áthelyezése folytán lehetséges lesz, a városházán ad helyiséget az egyesületnek, de ha ez nem lenne lehető, akkor megfelelő pénzbeli támogatásban részesíti. — E tárgynál dr. Falussy főispán érdekes kijelentést tett. Ajánlotta, hogy lehetőleg adjon a város az egyesületnek helyiséget, mert Nagykároly a vármegye székházában már önként kínálta meg helyiséggel az egyesületet, de az nem akarta székhelyét Szatmárról áthelyezni, amit ő, a főispán helyesel is, mert ezélszerű, hogy az egyesület székhelye Szatmáron, a megye természetes földrajzi és kereskedelmi központján legyen.

Krassó Miksának falepároló és gyufagyár felállítását tárgyaló indítványát illetőleg a közgyűlés kimondta, hogy házi kezelésben nem állítja ugyan fel a gyárakat, azonban ha azok magánvállalatok folytán létesülnének, az alapításban tömeges részvényjegyzéssel venne részt.

A Dinnyés kertben nyitott új utczák elnevezését illetőleg a közgyűlés ezuttal nem határozott, mert a rendészeti szakbizottság által javasolt neveket nem tartotta elfogadhatóknak.

Zalamegye átiratát a cigányügy törvényhozási rendezése tárgyában a törvényhatóság hasonszellemű felirattal támogatja s azonkívül utasította a közgyűlés a tanácsot, hogy a városok kongresszusát keresse meg

ILYÉS DÁNIEL

MŰBUTOR-ASZTALOS

SZATMÁR, Jósika-utca 7. szám.

Elvállalom bármily bútorok készítését a mai kor igényeinek megfelelően, a legmodernebb kivitelben. Háló, ebédlő, úri szalon, leány, gyermek-szoba berendezéseket mahagóni vagy bármely különleges faanyagból.

az iránt, hogy az is tegyen lépéseket ez ügynek már égetően sürgős rendezése végett.

Szabolcsvármegyének az aradi vesztőhely megváltását és az 1899. XXV. t.-cikk. módosításait tárgyaló átiratait is hasonszerű feliratokkal támogatja a város.

Pap Ottó községi bíró szabadságát a közgyűlés 14 nappal meghosszabbította.

HIREK.

Egyházmegyei hír. Az egyházmegyei hatóság a munkácsi plébániai javadalomra gróf *Schönborn Buchheim* Károly által bemutatott *Veszprémy* Sándort munkácsi lelkésznek kinevezte, s az így megüresedett nagysomkúti plébánia ideiglenes vezetésével *Boschetti* Andor áldozópapot bízta meg, ki a tanári pálya végzésétől egészségi okokból visszalépett.

Jogtudományi doktor. Dr. *Csomay* Aladár I. rendőralkapitányt, államtudományi doktort, e hó 6-án a budapesti egyetemen az összes jogtudományok doktorává avatták.

Előléptetett telekkönyvvezető. Az igazságügyminiszter *Kulesár* István helybeli kir. törvényszéki telekkönyvvezetőt jelenlegi állomáshelyén való meghagyása mellett a IX. fiz. osztályba sorozott telekkönyvvezetőnek nevezte ki.

Tanári kinevezés. A vallás és közoktatásügyi miniszter *Lovaghy* Dénes rajztanárt a szigeti róm. kath. főgimnáziumhoz kinevezte.

Hymen. *Gergely* György dr., mszigeti jogakadémiai tanár a napokban esküdött örök hűséget Budapesten *Szabó* Emma urnőnek. — *Jakab* Sándor pálosremetei állami tanító, eljegyezte Ábrahám Mariska huszti állami tanítónőt. — *Duszik* Lajos helybeli ág. ev. lelkész jegyet váltott Nyiregyházán *Csernik* Mariska kisasszonnyal.

Áthelyezett irgalmasok. *Thuróczy* Kornél, az irgalmasrend tartományi főnöke *Mihálik* Benedek budapesti és *Stettler* Gáspár helybeli orvosokat kölesönösen áthelyezte.

50 éves jubileum. Kálmándon e hó 4-én ünnepelték *Egeli* Pál 50 éves tanítói jubileumát, hol megjelent az egész kerület tanítói kara. A kártársak nevében *Szepacher* Ferencz, a volt tanítványok nevében *Baumgartner* Katieza óvónő üdvözölték a jubilánst. Ünnepszeg után egy gyönyörű négyesfogat állott meg az iskola előtt, ezen vitték be Nagykarolyba az ünnepeltet, hol bankett volt tiszteletére. A kocsit előtt lovasbandérium haladt.

Tanárjelöltek gyakorlati kiképzése. A vallás és közoktatásügyi miniszter a kir. kath. főgimnáziumot azon kitüntetésben részesítette, hogy a tanárjelöltek gyakorlati kiképzésére kiadott intézkedések foganatásával a főgimnázium tanári karát újból megbizta. Két szakvizsgálatot tett tanárjelölt osztatott be. A kiképzésre beosztott jelöltek: *Bakkay* Béla latin-magyar, *Demjén* Endre katonai szolgálatból visszatért természettan-szakos tanárjelöltek. A kiképzést a főigazgató vezetésével dr. *Schöber* Emil, *Bagossy* Bertalan és *Sándor* Venczel tanárok teljesítik.

Ezüstlakodalom. Mult hó 28-án lélekemelő, örömteljes nap volt *Láng* Pál róm. kath. kántor-tanító házában. E napon ülte meg jószágos nejével házassági egybekelésének 25-ik évfordulóját. Reggel 8 órakor templomba mentek a jubiláló szülők, ahol elvégezvén szertartásukat, ünnepélyes nagymisét hallgattak és azon áldoztak. A nagymisét fiok, *Láng* Pál felsővisi segédlelkész czelebrálta. Mise után fiok megható beszédet intézett hozzájuk a lefolyt 25 évnek küzdelmeiről, amely minden nehézség dacára édes küzdelem volt és megnemesítette szívüket, mert az Istennek, vallásnak szellemében folyt le. Kérte az Urnak bőséges áldását a további életre. Végre ünnepélyes áldásadás után eltávoztak a templomból. Megható volt az is, hogy az egész szertartás alatt *Czilli* György róm. kath. kántor-tanító orgonált és énekelt, mint a jubilálók apósa, illetőleg apja! Délben a jubilálók házában ebéd volt, a kártársak, rokonok, jóbarátok jelenlétében. Az nap számos jókívánattal halmozták el hol táviratban hol levélben távoli jóismerőseik, barátai. Egy jelen volt.

Tanítóválasztás. *Szánthó* Dezső nagybányai róm. kath. kántort Fényes-Litkére tanítónak választották meg, ily módon Nagybanán a kántori állás megüresedett.

Huszonöt éves jubileum. *Nemes* Béla a szatmári Gőzmalom-társulat hivatalnok a hó 7-én töltötte be, hivatali működésének huszonötödik szolgálati évét. A Gőzmalom-társulat igazgatósága s tisztikara e nevezetes évforduló alkalmából meleg ünneplésben részesítette derék tisztviselőjét.

Gyászhir. *Sternberg* Samu, a nagykarolyi Eigner Simon czég főnöke, a nagykarolyi Hitelbank egyik alapító és igazgatósági tagja 44 éves korában e hó 4-én rövid szenvedés után elhalt. — Id. *Rácz* Mihály tarpai birtokos Beregmegye törvényhatósági bizottságának tagja e hó 3-án 78 éves korában elhalt. — *János* Lipót bányamérnök, a grófi uradalom segéd tisztviselője e hó 2-án 69 éves korában Munkácsen elhalt. — *Kofranek* Vendel nyug. kataszteri felügyelő e hó 3-án városunkban elhalt. A boldogultban özv. *Göde* Györgyné édes atyját gyászolja.

Uj tanítónő. A vallás és közoktatásügyi miniszter *Bodnár* Ilona okl. tanítónőt, *Bodnár* Lajos jbirósági irodatiszt leányát a szatmárzsádányi állami elemi iskolához tanítónővé nevezte ki.

Berendelés. Az igazságügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök *Abaházy* József szatmári kir. törvényszéki jegyzőt a debreczeni kir. itélő táblához tanácsjegyzőül berendelte.

Keresztszentelés. Csanálosan az új temetőben felállítandó keresztre egy névtelen hívő 1000 koronát adományozott. E keresztnek megszentelése Mindszencnek napján történt meg *P. Massa* Viktor kaplonyi sz. Ferenczrendi házfőnök által, ki ugyanakkor a temetőben levő megújított stációkat is megáldotta. A nép körmenetben vonul ki az új, diszes kereszthez, hol a szertartások elvég-

zése után a nevezett házfőnök megható szavakat intézett a hívőkhöz Krisztus keresztjéről, megváltásunk fájáról. Itt említjük meg, hogy a kath. pénzen vett és fentartott temető a kálvinista jegyző intrikája és a vármegye hasonló szellemű eljárása miatt még mindig községi s azért nem szenteltetett még fel.

Kegyves adományok. Özv. *Steinekker* Jánosné adománya a ftdő mérki pleb. utján utólagosan beküldve az orgonára még 1.30 K.

A naptáregyesítés bajnokai. Ismeretes, hogy a pápa ez év szeptember elsejétől kezdődőleg megengedte a budapesti görög katolikus hitközségnek, hogy a *Gergely*-féle naptárt használhassa. Ezen engedelménytől felbátorítva azok, akik különösen az irodalom és sajtó terén eddig is küzdöttek a naptáregyesítés érdekében. a vidéki sajtóban széleskörű agitációt szándékoznak megindítani, mely elsősorban a ruthénok által lakott vármegyékre terjed ki. Az ákezió azt célozná, hogy ennek a fontos ujitásnak megnyerje a közigazgatási tisztviselőket és hogy az érdekelt vármegyék a hazafias görög katolikus papsággal karöltve feliratot intézzenek a törvényhozáshoz és kormányhoz, hogy az e célra már előkészített ruthén népnél a naptáregyesítés mielőbb megvalósulhasson.

Egy esperes öngyilkossága. *Szikszay* Zoltán máramarosszigeti ref. esperes, ki testvérénél volt látogatóban Nagyszalontán, ott e hó 5-én hajnalban öngyilkosságot követett el s azonnal meghalt.

Arczképleleplezés. Vasárnap történt meg a kath. legényenyvesületben *Zahoránszky* István volt elnök arczképeinek leleplezése nagy lelkesedés között. Az alkalmi beszédet *Kertész* Pál elnök mondta, mely alatt lehullott a lepel a *Scherling* Antal által készített művészi alkotásról. Majd 80 teritékű bankett volt, melyen számos felköszöntő hangzott el. Az első tósztot *Bodnár* Gáspár, az egyesület diszelnöke mondta, mire *Zahoránszky* köszönte meg a megtiszteltetést. Beszéltek még *Fásztusz* Elek, dr. *Kováts* Gyula, *Kertész* Pál és többen.

Meghívó. Az 1848—49-ik évi szabadságharcban részt vett szegénysorsban élő agghonvédek fölségélyezéséhez, valamint a megdicsőültek emlékét megillelő kegyelet lerovásához megkivántató 48-as emlékalap megteremtése céljából a Szatmárnémeti Iparos ifjak köre az erre fölkért hölgybizottság szives közreműködésével 1909. november 14-én a „Vigadó“ összes termeiben fölolvasással és élvezetes műsorral egybekötött táncmulatságot rendez, melyre czimzettet és b. családját tisztelettel meghívja a rendezőség. Családjegy 3 kor., személyjegy 1 kor. 60 fillér., karzatjegy 60 fillér. Kezdeté pontban este 8 órakor. Felülfizetéseket köszönettel fogad és hírlapilag nyugtáz az elnökség. Műsor. 1. Felolvasás Tartja: *Bagossy* Bertalan főgimnáziumi tanár. 2. Kurue dalok. Tárogatón előadja: *Zoltán* Imre ur. 3. Szavalat. Tartja: *Simon* Aurél ur. 4. Palotás és körtáncz. Rendezi: *Rád* Ruben tánczmester, a szóló részeket *Rád* Angela lejtí. 5. Élőkép.

Pártoljuk

a hazai ipart!

Minden magyar ember szent kötelessége a hazai ipar pártolása.

KEPES SÁNDOR

Első Magyar Andesit Sirkőgyárában SZINÉRVÁRALJÁN csakis hazai termékeket dolgoznak fel.

A legkifogástalanabb kivitelben készíti a legkülönbözőbb alakú Pyramisokat, Obeliszkákat, kereszteteket, emléktáblákat, sírfedeleket, mezei kereszteteket, kápolnákat, mauzoleumokat stb.

MODERN BERENDEZÉSŰ GÉPTEREM A CSISZOLÁS RÉSZÉRE. Fiók-üzlet: Szatmár, Attila-u. 4.

Betörés. Steib Bálint esanálói gazda pénteken éjjel gyanus zajt hallott a padláson. Mécsessel kezében szét-nézett kint, egyszerre két alak elfujta a méceszt és rátámadtak a gazdára. Steib zajt csapott s előrántotta zsebkését. A két betörő véres fővel menekült, de a gazda is megsebesült. A csendőrség nyomon van.

Szőlőbirtokosainkhoz. Nagy Gábor szőlő-nagybirtokos augusztus hóban felhívást intézett a fővárosi lapokban, hogy az általa 20 év óta tenyésztett Delaware faj-szőlőnek termését az idén, a midőn az ország összes szőlő termését a betegségek majdnem teljesen elpusztították, a helyszínén tekintsék meg s győződjenek meg, hogy a Delaware szőlőről tett állítások a valóságnak megfelelnek. Ezen felhívásra az ország bor-vidékeiről tömegesen utaztak Kólyra, sőt egyes borvidékek 10—16 tagu küldöttséget is küldtek tanulmányozás végett. Minden látogató a helyszínén annyira el volt ragadva, hogy nyomban nagyobb mennyiséget vásároltak, sőt egy nagybirtokos 200,000 darabra tett megrendelést. Oly sok előnye van a világhírű Delaware szőlőnek és bornak, hogy t. olvasóink saját érdekükben cselekszenek, ha meghozatják Nagy Gábor, Kóly, (Bihar m.) képes árjegyzékét, amelyet ingyen és bérmentve küld.

Bölcs határozat. Egy szatmármegyei falubau nagy tűz volt nemrégiben. Tüzoltóság nem volt szervezett, a mentőkészülék mindössze egy rossz feeskendőből állott, a mit a falu kéz alatt vett. Rohannak a feeskendőért a bíró udvarába, kivonszolja nagy nehezen a tűzhöz, teleöntik vízzel, de bizony nem működött. Eleégett két-három ház ezalatt, s ha az ég véletlenül esőt nem küld a falura, az egész község elégett volna. Csak aztán vizsgálták meg a feeskendőt, s kiderült, — hogy tele van krumplival. Másnap tanácsot tartott az előjáróság ez ügyben, felelősségre vonta a bírót aki azonban kijelentette, hogy ő szivességből tartja udvarán a feeskendőt s ha már ott tartja, legalább hasznát is akarja venni. Krumplit tesz bele. A tanács belátta, hogy a bírónak igaza van. De hogy mégis elejét vegye egy jövőben keletkezendő tüznél a kellemetlenségnek, a következő határozatot hozta: A feeskendő továbbra is a bíró udvarán marad. A bírónak jogában áll a feeskendőben krumplit tartani. Szigorú büntetés terhe mellett azonban köteles a krumplit három nappal a tűz előtt kivenni a feeskendőből.

Rablás az erdőszélen. Nagy Józsefné nagybányai lakos az elmúlt héten egy szekér gesztenyét vitt Zilahra eladás végett, Dolgát rendben el is végezte, portékáján jó áron tul adott. Amint hazafelé indult, elhatározta, hogy a szomszéd községben lakó egyik rokonát meglátogatja. Egy ismeretlen férfi ajánkozott is, hogy szekeren elviszi rokonához s ajánlatát Nagy Józsefné el is fogadta. Alig értek azonban egy erdő szélére, az ismeretlen ember azon ürügy alatt, hogy szekere megrongálódott, megállította lovait s leszállt. Ekkor hirtelen baltát rántott elő s Nagy Józsefné pénzét erőszakkal elvette. Nagy Józsefné kétségbeesett rimánkodására életének is csak egy kegyelmezett, hogy megígérte, hogy ellene följelentést nem tesz. A csendőrség a legszélesebb körű nyomozást indította meg az ismeretlen férfi elfogására, kinek azonban úgy látszik nyoma veszett.

Vadászat medvékre. Felvidékünkön f. hó 13-ától több napon át vadászat lesz medvékre Malomrét, Patakujfalu, Domafalva határában fekvő erdőkben, ahol Balkai budapesti

ügyvéd bérlti a kincstártól a vadászati jogot. A vadászatokon 17 meghívott vendég vesz részt. A medvék etetésére az egyes pagonyokba 23 drb. lovat szállítottak fel.

Epilepsziában (nehézkór) szenvedő betegek nagy érdeke fűződik azon nevezetes eseményhez, hogy a lezajlott nemzetközi orvosi kongresszus az epilepszia gyógyítására nemzetközi ligát alkotott, melynek központja Budapest. A beteget azonban az érdekelheti legjobban, hogy az a gyógymód jelenti a legnagyobb haladást, melyet dr. Szabó B. Sándor, Budapest, Nagykorona-utca 18. honosított meg, s mely gyógymód minden betegnek rendelkezésére áll, ha e kiváló specialista orvoshoz fordul.

IRODALOM.

A női kérdés és korunk. Irta dr. Strommer Viktorin. Megjelent az Összetartás kath. ujság- és könyvterjesztő vállalat kiadásában Győrött (Deák-utca 2. sz.) Ára 70 fillér. A mindennapi életben és a sajtóban sokszor hangoztatott „feminizmushoz“ fűződő zűrzavaros fogalmak tisztázását tüzte ki jelen munkájában a szerző. Teljesen tisztában lévén a nőkérdés minden részletével, biztos kézzel vezet bennünket a tulzások utvesztője közt a modern életben helyét megálló női eszményképhez. Felvilágosít mindazokról, amit mindenkinek kellene tudnia: mint lehet józan alapon, békésen megoldás felé vinni társadalmi életünk e forrongó kérdését. Ajánljuk e tanulmányt a szociális kérdések iránt érdeklődő olvasóink szives figyelmébe. Kapható minden jobb könyvkereskedésben.

Kis Pajtás. T. Pelikán Krizsó ilyen című, kifogástalan katolikus szellemű s igen elterjedt gyermeklapjának mindenféle vallásos eszmétől egészen mentes konkurenseként Jó Pajtás czimen új gyermeklap indult meg. Felhívjuk a keresztény olvasó közönség figyelmét a Kis Pajtás és Jó Pajtás megkülönböztetésére. Ne tévesszen meg senkit a ezimek hasonlósága. A mi ujságunk, a keresztény szellemben szerkesztett gyermeklap a Kis Pajtás. Szerkeszti T. Pelikán Krizsó. Megrendelhető Budapesten VII. Thököly-nt 16. sz. alatt.

A közönség köréből.

Nyilatkozat.

Alulírottak kinyilatkoztatjuk, hogy a „Heti Szemle“-ben folytatott hírlapi harc elejétől mindvégig *kölesönös félreértésen* alapult. Ügyünk a mai napon személyes találkozásunk alkalmával *kölesönös kimagyarázások* útján békés elintézését nyert s ezzel a régi béke ismét helyreállt.*

Nagymajtény 1909. nov. 5.

Láng Pál és fiai.

Elchlinger János.

* Ez már okos és helyes beszéd. Örvendünk, hogy a félreértések tisztázva lettek. Szerk.

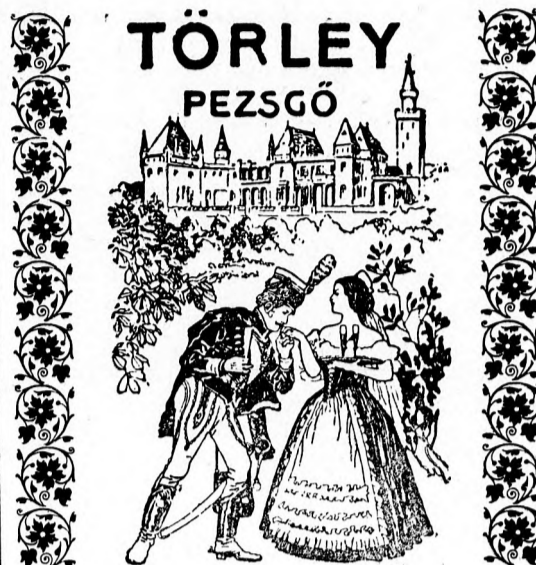
Nyomatott a Pázmány-sajtóban Szatmáron.

Hangszer üzlet!
Szalai Simon
hangszer és zongora-
készítő s hangoló
Szatmár, Kazi-cy-u. 14.
Guttman-palota.

Nyavajatorés

Ki nyavajatorés, göres és más ideges állapotban szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve kapható a szabad. **Hattyu gyógy-szertár** által **Majna-Frankfurt.**

Hölgyek figyelmébe!

Több évi külföldi tanulmányaim, tapasztalataim és gyakorlataim után hazajöttem és szülővárosomban **Széchenyi-utca 14. számú házban** (Arpád-utca sarkán) angol és francia

női felsőruha divattermemet

megnyitottam. A nagyraabesült hölgyek szives pártfogását kérve, maradtam tisztelettel

Bánk Lőrincz,

a berlini szabáztani akadémián kiképzett okl. szabász

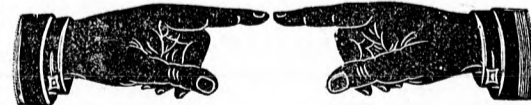
Legolesobb bevásárlási forrás!

Mindennemü zseb, falú és ébresztő órákban, arany és ezüst ékszerekben, valamint szemüvegek és china-ezüst árukban

SZABÓ GUSZTÁV

óras-, ékszerész- és látszerész-üzletében

Szatmár, Attila-utca.

Hirdetésszerző

(ÜGYNÖK)

magas jutalék mellett felvétetik
lapunk kiadóhivatalában.

Páratlan szőlőfaj!

Hogy ezt bebizonyítsam, a „Delaware“ szőlőről, királyi közjegyzői hitelesítéssel ellátott eredeti fényképfelvételeket készítettem. A felvétel áll: egy drb.

20 éves cserecsepő kifogástalanul dusan termő tőke, 32 fűrt, egy drb. 4 éves szálvesszős tőke 168 fűrt és 11 drb. egy sorban levő 4 éves szálvesszős tőke több mint 1600 kifogástalan egészséges fűrt szőlőterméssel. Ezek mind ott vették fel, ahol pár méternyire tőle az európai oltványokon a termés négy ötszöri permetezés dacára elpusztult. Így ez az év volt az, amely bebizonyította, hogy ezen fajnak termésében permetezés nélkül semmiféle szőlőbetegség kárt nem okoz. Ezenkívül nagy előnye még, hogy oltani és alá a földet megforgatni nem kell, vesszője télen soha meg nem fagy, bora előrendű és rendkívül bőtermő. Ezen a néven azonban igen sok más hitvány fajtát adnak el, ezért a ki a valódi bőtermő és legnemesebb fajt akarja megszerezni, az csak a **Nagy Gábor-féle „Delaware“** vesszőt vegye. A „Delaware“ szőlő bővebb leírását, termésének királyi közjegyzővel hitelesített eredeti fényképfelvételeit színes kivitelben, továbbá a szöveg közé nyomott 40 szép képet tartalmazó **képes árjegyzékét ingyen és bérmentve küldöm** mindenkinek, aki velem ezimét tudatja. Okvetlenül kérje még ma ezt a tanulságos tartalmú árjegyzékét, mely a szőlőoltványokról és lugasültetésekről is ad részletes, helyes utbaigazításokat. **NAGY GÁBOR szőlőnagybirtokos, Kóly posta, táviráda és távbeszélő állomás.** Levelezés magyar, német, horvát, szerb és román nyelven.

Egy középkori hölgy, ki a külső és belső gazdaságban jártas

házzvezetőnek

ajánlkozik. Cim a kiadóhivatalban.

Gál Jenő mérnök irodáját Szatmáron, Batthyány-utca 15. sz., Pál János házába helyezte át. Telefon-szám 189

Valek és Rajz

angol és francia különleges-gü cipészek, hol saját készítményü kész cipők is kaphatók bármilyen kivitelben.

Szatmár, Eötvös-utca 2.

(Heinrich-palota.)

Inglük József

polgári-, papi- és egyenruha-üzlete

Szatmár Deáktér. Városház-épület.

Több egyenruházati intézet szerződött szállítója.

Készít mindennemű **polgári öltönyöket, papi reverendákat; mindennemű öltöny készítésnél a fősnlyt az elegáns szabás és finom kivitelre** fektetem, a mellett teljes kezességet vállalok szállítmányaim valódi színe és tartósságáért.

Allandó nagy raktár honi és angol gyártmányu szövetekben. Elsőrangu egyenruházati és hadi felszerelési intézet. Üzleten **nagy forgalma** által áruimat **olcsóbb ár mellett szállíthatom**, mint bármely más cég.

Átalakítások gyorsan és olcsón eszközöltetnek.

Kérem ennél fogva engem becses megrendeléseivel megtisztelni-biztosítom, hogy a legcsekélyebb megrendelésnél is a legnagyobb meglegedésére fog szolgálni.

INGLIK JÓZSEF,
szabómester.

Gyakorlott üzletszerző

és szervező külhivatalnok, **fix fizetés,** napi díj és jutalék javadalmasz mellett felvétetik az „ADRIA BIZTOSÍTÓ TÁRSULAT“ helybeli főügynökségénél. Személyes bemutatkozás délelőtt 11–12 óra között.

Fogorvosi műtermem

és lakásom a Lévy-palota emeletén, Hám János-utca 12-ik szám alatt van (a kir. törvényszéki palotával szemben). Kiváló tisztelettel **BAKCSY, fogorvos**

Akligazán finom, kényelmes, elegáns és tartós honi gyártmányu **lábbelit akár vásárolni,** az forduljon bizalommal

Vuja János-hoz
Szatmár, Deák-tér

(Keresztes András-féle ház),

aki dusan felszerelt cipő-raktárában csakis valódi finom bőrből a már is világhírű hazai gyárakban készült cipőket és oszmákát nagyon is versenyképes árakban hozza forgalomba és tizletéből minden olcsóbbrendű készítményt, a szokásos bőr- és talpatárazatokat teljesen kiküszöbölte, s akiknek arul esinosság dolgában is párját ritkítják. Kivánatra mérték után bármilyen kivitelű cipők és oszmák is készülnek.

Kávét

legjobbat és legolcsóbban beszerezhetünk

Benkő Sándor

kávékereskedőnél Szatmár, Kazinczi-utca 16. „MOKKA“ keverék czégem különlegessége. 1 kgr. 4-40 korona. Villany erővel pörkölve.

Ekszer-üzlet és műhely áthelyezés!

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy özv. **Stern Sámuelné utóda Grünhut Samu** cég alatt eddig a Hungária-szálloda mellett volt üzletemet a **Hám János-utca**ba, **Dr. Vajay polgármester ur házába** (az új butorszövetkezet mellé) **helyeztem át.**

Nagy választékban raktáron tartok különféle szemüvegeket, cvikkerket, melyek orvosi rendelvényre vagy a nélkül is kaphatók. Pecsétnyomók, gummibélyegzők, czimerok vésése, himzőmunkák készítése, tűzáranyozás és ezüstlészert, tajtéktárgyak javítását és minden e szakmába vágó munkák készítését saját gépekkel gyárilag felszerelt üzletomban olcsón, jól és gyorsan eszközölöm. Tört aranyat, ezüstöt, régiségeket, régipénzeket, valódi gyöngyöket és drágaköveket a legmagasabb árban vásárolok, vagy becsorólok nagy mennyiségben is.

Kérve a n. é. közönség szives pártfogását, ma-radtam teljes tisztelteté Grünhut Samu ékszerész Szatmár, Hám János-u. Dr. Vajay-ház

Egy 12 - 13 éves fiu, kinek egy - két középiskolája van, nyomdásztanulónak felvétetik a Pázmány-sajtó könyvnyomdában.

FIGYELEM!

Bármilyen jellegű elemi népiskolánál csak magyar nyelvű és olyan nyomtatványminták alkalmazhatók, amelyek a vallás- és közoktatásügyi miniszterium által megállapított összes rovatokat tartalmazzák. Az összes naplók magyarul vezetendők. (Ut. 42. §.)

Pázmány-Sajtó

villamos erőre berendezett könyvnyomda

Szatmár, Iskola-köz 3.

Készít mindennemű nyomtatványokat izléses kivitelben és . . mérsékelt árak mellett. . .

Raktáron tartja a következő elemi iskolai nyomtatványokat:

Népiskolai költségvetési nyomtatvány. 1 iv fillér	06
Főlvételi napló az elemi mindennapi iskolák és a velük kapcsolatos általános és gazdasági ismétlő iskolák, továbbá a felső népiskolák, a polgári iskolák és a polgári iskolákkal kapcsolatos női keresk. tanf. számára, a/2 minta. A külsőiv 24 tanuló számára	05
A belsőiv 32 tanuló számára	05
Előmeneteli és mulasztási napló az elemi mindennapi iskolák és a velük kapcsolatos általános és gazd. ismétlő iskolák számára, b/2 minta A belsőiv 4 tanuló számára	05
Leltári nyomtatvány. (A külviv 62, a beliv 124 sor)	08
Haladási napló. (A belsőiv 42, a külsőiv 24 sor)	04
Látogatási napló. (A beliv 32, a külviv 23 sor)	04
Népiskolai értesítő-könyvecske az állami iskolák számára 1 példány	12
Népiskolai értesítő-könyvecske havi beosztással	12
Népiskolai (elemi) bizonyítvány. 1 példány	04
Tanítói és kántortanítói díjlevél. 1 iv	08
Nyugta. 1 iv	04
Javadalmi jegyzőkönyv. 1 iv	08
Iskolai számadás. 1 iv	06
Pénztári napló. 1 iv	04
Próbalapok (korrekták) magyar és diktandó vonalzással, szép magyar stílus kerettel, csinos nyomdai kiállításban	100 példány kor. 1.20

Rendeléseket postafordultával, az összeg utánvételezése mellett intézünk el.

≡ ?! MIT ÁRUL! ? ≡

Klár Andor, Debreczen

ÁRUOSZTÁLY:

Szenet,
Meszet,
Mütrágyát,
Nyersolajat,
Gépolajat.

MŰSZAKI OSZTÁLY:

Modern
malomberendezéseket,
Gőzgéptelepeket,
Diesel-Nyersolajmotorokat,
Gazdasági gépeket.

BANKOSZTÁLY:

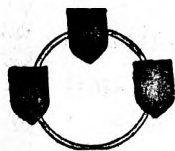

Kieszközöl törlesztéses kölcsönöket, elad és vesz föld- és erdőbirtokokat, lebonyolít parcellázásokat és mindenféle bankügyletet.

☞ ☞ Legjobb összeköttetés. ☞ ☞

IFJ. RUBINSZKY

FERENCZ

IPARMŰVÉSZETI

MŰHELYE

SZATMÁR, UJ-UTCA 3/a SZ. (SAJÁT HÁZ.)

Modern háló, ebédlő, szalon vagy uri szoba berendezések, valamint leányszoba berendezések művészi kivitelben készülnek.

KIVÁNATRA TERVEKKEL IS KÉSZSÉGGEL SZOLGÁLOK.

MULADI JÓZSEF

fűszer-kereskedése

SZATMÁR-NÉMETI

TELEKI-UTCZA 41. SZÁM. ☞ (Az állami faipariskolával szemben.)

T. cz.

Alólirott van szerencsém becses tudomására hozni, hogy Szatmáron, Teleki-utca 41. szám alatt, Kanizsay István ur új bérházában, az állami faipariskolával szemben, a mai kor igényeinek megfelelően berendezett

= fűszer-üzletet nyitottam. =

A nagyobb vidéki városokban, valamint a helybeli piacon 8 éven át szerzett tapasztalataim után azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a n. é. közönség igényeinek minden tekintetben megfelelek. Főtörekvéseim: figyelmes és pontos kiszolgálás, finom és jól kezelt áruk tartása által érvényre jutni.

Midőn szives támogatásáért esedezem, egyszersmind kérem, hogy bizalmával és pártfogásával engem megtisztelni sziveskedjék.

Tisztelettel

Muladi József. fűszerkereskedő.

ROPS

**biztonsági
gyorsfőző.**

Tűzveszély kizárva.

Ha felborul, elalszik!

Szesz ki nem folyhat!

Szeszfogyasztásban igen takarékos!

Kapható minden jobb vasáru és háztartási cikkekkel árusító üzletekben.

Ha valahol nem kapható, szíveskedjék hozzánk fordulni.

Képes prospektus ingyen és bérmentve.

„ROPS“ Fémáru Részv.-Társ.

BUDAPEST, V., Külső-Váci-ut 74/67.

Helybeli elárúsító: **Koós Gábor.**

Aki jó bort szeret inni, keresse fel a HUNGARIÁT. Egy liter új bor házhoz 28 krajczár. Kiemelendő még a többek közt egy palack saját töltésű bor Hungária gyöngye cím alatt 50 krajczár.

Kovács Gyula temetkezési intézete

Szatmár, Kazinczy-utca 15. sz. alatt

(volt Vajay-házban) **megnyílt**, szemben a református gimnáziummal. — A legmagasabb igényeknek megfelelő temetéseket a legjutányosabb ár mellett eszközöl helyben és vidéken. Temetkezési társulatoknak kedvezményt nyújt.

BABAKOCSIK ÉS HINTALOVAK!

Megkezdődött a nagy őszi vásár!!

Óriási választék újdonságokból, melyek egyedül csak

a Szatmári Bazárban

KAZINCZY-UTCA 10. SZÁM ALATT, ahol kifogyhatatlan választékban kaphatók: **játék, emléktárgyak, fonografok, üveg, porcellán, alpaca, díszműáruk, pénztárczák, zsebkécek, aczélevőeszközök, fonografok és gramofonok és ezekhez lemezek.** — A legújabb műöntvények **valódi ezüst platirozással**, u. m.: tintatartók, díszórák, hamutartók, gyümölcsállványok, china-ezüst árukban órák, hamutartók, gyümölcsállványok, china-ezüst árukban mindennemű díszáruk. — **A legszolidabb szabott árak**, pontos kiszolgálás. — Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek. — Szíves pártfogást kér

BLATNICZKY ISTVÁN SZATMÁR,

KAZINCZY-UTCA 10. SZÁM ALATT LEVŐ

„Szatmári Bazár“-jában.

SZOLID SZABOTT ÁRAK!

Makóczy Géza papi és polgári szabó

Szatmár, Eötvös-utca 4/a. sz.

Ajánlja a főt. lelkész urak szíves figyelmébe modern szabó műhelyét, hol is mindennemű reverendák és papi öltönyök a legnagyobb pontossággal és jutányos árak mellett készülnek.

Tisztelettel

Makóczy Géza, sekrestyés.

Kölesön-könyvtár

Kazinczy utca 16. sz. alatti üzletemben a magyar irodalom régi és legújabb jeles roínak művei olcsó díj mellett kölesön vehetők. — **Cseplák Bálint.**

Szombathelyi iparképzésen: elismerő oklevéllel kitüntetve.

Soproni kamarakerület iparképzésén: ezüstéremmel kitüntetve.

HARKÁNYI EDE SZOBRÁSZ- ÉS KŐFARAGÓ-MESTER **KŐIPAR-GYÁRA.**

Vállal:

Síremlékek, sírkeresztek, sírboltok (kripta), Mausoleumok, utszéli keresztek és szent szobrok, oltárok, szószékek, keresztes kutak, szentelt vizek, épület és minden

e szakmába vágó munkák különféle, kiváló bel- és külföldi legjobb minőségű anyagokból való szakszerű, pontos és tetszés szerinti stílusban való elkészítését, ugyancsak falak műmárvánnyal való burkolását.

Gyártelep: SZATMÁR-NÉMETI. (A m. kir. dohánybevéltővel szemben.)

PAPP IMRE, SZATMÁR

épület- és bútortasztalos, Mátyás király-utca 32. szám.

Ajánlja a mai kor igényeinek megfelelően berendezett

ÉPÜLET ÉS BUTOR

ASZTALOS-MŰHELYÉT

a m. t. megrendelő közönség szíves figyelmébe.

Tartós munka, pontos és szolid kiszolgálás.

SZABÓ SÁNDOR, SZATMÁR

szobrász, aranyozó és oltárápító, Wesselényi-utca 3. (saját ház.)

Üzlet áthelyezés!

Tisztelettel értesítem nagyrabecsült megrendelőimet, hogy

SZOBRÁSZ-, ARANYOZÓ- ÉS OLTÁRÉPÍTŐ-MŰTERMEMET

ujjonnan átalakítva, saját házamba, Wesselényi-utca 3. szám alá helyeztem át.

Kérem az igen tisztelt megrendelőimet, hogy bizalmukkal a jövőben is megtisztelni szíveskedjenek.

